

30 lat temu zmarła adw. **Maria Budzanowska**, pierwsza kobieta-prezes NRA

30 lat temu - 23 lutego 1988 roku - zmarła adw. Maria Budzanowska, pierwsza kobieta wybrana na funkcję prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej.

Maria Teresa Budzanowska (16 kwietnia 1930- 23 lutego 1988) urodziła się w Grodnie, ale okupację niemiecką spędziła z rodziną w Warszawie, działając w konspiracji. Wraz z ojcem - porucznikiem, zastępcą dowódcy V Zgrupowania „Kryśka” - i braćmi wzięła udział w Powstaniu Warszawskim (psed. Gnom). Walczyła na Czerniakowie.

Po wojnie mieszkała w Tomaszowie Mazowieckim, a następnie w Piotrkowie Trybunalskim. Studia prawnicze kończyła na Uniwersytecie Łódzkim. Od 1957 do 1978 roku pracowała w Zespole Adwokackim w Piotrkowie Trybunalskim. Była radną i członkiem Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Piotrkowie (1973-1976) i zastępczynią przewodniczącego Wojewódzkiej Rady Narodowej (od 1976). W 1965 wstąpiła do Stronnictwa Demokratycznego, gdzie pełniła obowiązki m.in. przewodniczącej MK i PK w Piotrkowie, a po reformie administracyjnej w 1975 r. szefowej lokalnego WK (do odwołania w czasie stanu wojennego). W 1976 zasiadła w Prezydium CK SD. W latach 1976-85 była posłanką na sejm Ziemi Piotrkowskiej.

W 1979 r. została wiceprezesem Naczelnej Rady Adwokackiej. Maria Budzanowska rozumiała ideę samorządności zawodowej, pojmowanej jako przejaw demokratyzacji życia społecznego i zawodowego. Należy do współtwórców w Sejmie ustawy o adwokaturze. Podczas pierwszego Krajowego Zjazdu Adwokatury, który odbył się 1, 2 i 3 października 1983 roku, została wybrana prezesem Naczelnej Rady Adwokackiej. Funkcję tę przestała pełnić w kwietniu 1985 roku.

Wróciła do wykonywania zawodu w Zespole Adwokackim nr 4 w Łodzi. W 1986 roku delegaci II Krajowego Zjazdu Adwokatury wybrali ją na przewodniczącą Komisji Rewizyjnej Naczelnej Rady Adwokackiej. Tę funkcję pełniła tylko przez rok ze względu na ciężką chorobę. Adw. Maria Budzanowska zmarła 23 lutego 1988 roku.

Pogrzeb Marii Budzanowskiej na Cmentarzu Czerniakowskim w Warszawie zgromadził wielki tłum adwokatów, sędziów, radców prawnych, prokuratorów, weteranów AK i towarzyszy walk powstańczych.

Za swoje zaangażowanie i zasługi jako adwokat, polityk i społecznik była wielokrotnie wyróżniana. Odznaczono ją wieloma wojskowymi i cywilnym krzyżami w tym Krzyżem Walecznym, Krzyżem Partyzanckim, Medalem za Warszawę i Złotym Krzyżem Zasługi. Pośmiertnie została uhonorowana m.in. Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski „za zasługi w kształtowaniu państwa prawa, a w szczególności za działalność na rzecz zachowania praworządności w czasach PRL” oraz Medalem za Zasługi w Walce o Niepodległość Polski i Prawa Człowieka. Otrzymała także Odznakę za Zasługi dla Adwokatury.